

**Proiect legislativ**  
**privind compensațiile acordate cetățenilor români persecutați din motive politice**  
**de regimurile de dictatură din perioada 6 septembrie 1940-22 decembrie 1989**  
**pentru bunurile avariate, distruse, confiscate sau naționalizate**

Art. 1. - (1) Cetățenii români prejudiciați în urma instaurării în România a regimurilor politice din perioada 6 septembrie 1940-6 martie 1945 au dreptul la compensațiile stabilite potrivit prezentei legi, în măsura în care nu au primit anterior sau au primit numai parțial compensații sau despăgubiri pentru bunurile imobile – construcții și terenuri – pe care le aveau în proprietate în localitățile lor de domiciliu din care au fost strămutați, alungați, exilați sau deportați, precum și pentru recoltele neculese de porumb, cartofi, cereale păioase, floarea soarelui, inventarul agricol și șeptelul deținut.

(2) De prevederile alin. (1) beneficiază și cetățenii români cu domiciliul și care locuiesc efectiv în România, moștenitori legali ai foștilor proprietari.

(3) Beneficiază de prevederile alin (1) și cetățenii români prejudiciați în urma imigrării facultative din teritoriile temporar ocupate de forțe străine.

Art. 2 - (1) Despăgubirile se acordă celor îndreptățiți, sub forma unor compensații bănești distincte pentru terenuri, pentru construcții și pentru recoltele de porumb, cartofi, cereale păioase și floarea-soarelui, precum și pentru inventarul agricol și șeptelul deținut, după cum urmează:

a) pentru fiecare hectar de teren, o sumă calculată la valoarea medie a categoriilor de teren, stabilită în condițiile prevăzute de dispozițiile legale pentru valoarea de patrimoniu a terenurilor ce constituie capital social sau, la cerere, acțiuni la societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat în județul de domiciliu sau învecinat, fără ca totalul suprafeței de teren pentru care se acordă compensații să depășească suprafața prevăzută de Legea fondului funciar 1/2002;

b) pentru fiecare locuință – inclusiv anexele gospodărești –, precum și pentru construcțiile cu alte destinații, o sumă calculată în raport cu suprafața construită și cu materialele de construcții folosite, precum și cu vechimea construcției; în această sumă este inclusă și compensația pentru terenul aferent construcției, respectiv terenul de sub construcție și curtea. Comisia prevăzută la art. 6 va putea majora cu până la 50% compensația bănească prevăzută la alin. (1) lit. a) și b), în raport cu valoarea deosebită a unor construcții sau terenuri intravilane – urbane sau rurale –, dacă o asemenea apreciere se justifică pe baza actelor prezentate de cei în cauză;

c) pentru recoltele neculese de porumb, cartofi, cereale păioase și floarea-soarelui, o sumă calculată în raport cu suprafața cultivată și cu producția medie la hectar în anul 1940.

d) pentru inventarul agricol și șeptelul deținut o sumă calculată în raport cu prețurile actuale în vigoare la locul de domiciliu.

Art. 3 - În cazul în care, anterior, cei îndreptățiți au fost despăgubiți parțial, în bani sau în natură, pentru prejudiciile suferite, aceștia au dreptul la compensație, proporțional, pentru prejudiciul rămas neacoperit, în limitele stabilite la art. 2.

Art. 4.- (1) În termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele îndreptăţite la compensaţii, foştii proprietari sau moştenitorii acestora, vor depune în acest sens cereri însoţite de acte doveditoare la comisia judeţeană sau a municipiului Bucureşti pentru aplicarea legii.

(2) Dacă moştenitorii foştilor proprietari domiciliază în judeţe diferite, aceştia vor depune cererile la comisia municipiului Bucureşti.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1) şi (2) vor anexa la cerere o declaraţie autenticată, pe propria răspundere, din care să rezulte suprafeţele de teren, construcţiile, recoltele, inventarul agricol şi şeptelul pentru care se consideră îndreptăţite să primească compensaţii în condiţiile prezentei legi.

(4) În cadrul termenului prevăzut la alin. (1), persoanele îndreptăţite pot depune cereri, neînsoţite de acte, în situaţia imposibilităţii temporare de a procura actele doveditoare, termenul de depunere a actelor prelungindu-se cu maximum 90 de zile de la data depunerii cererii.

Art. 5 - (1) Dovada dreptului de proprietate asupra terenurilor şi construcţiilor pentru care se solicită compensaţii se face cu înregistrări.

(2) Arhivele Naţionale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Agriculturii, Alimentaţiei şi Pădurilor, precum şi alte instituţii publice care deţin acte referitoare la situaţia persoanelor prevăzute la art. 1, sunt obligate să elibereze celor interesaţi copii de pe actele solicitate.

Art. 6 - (1) În termen de 30 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, se constituie, prin ordin al prefectului, în fiecare judeţ şi în municipiul Bucureşti, câte o comisie pentru aplicarea legii, compusă din directorul general al direcţiei generale a finanţelor publice, directorul general al direcţiei generale pentru agricultură şi industrie alimentară, şeful direcţiei judeţene a Arhivelor Naţionale, şeful inspectoratului teritorial în construcţii, la propunerea Uniunii Naţionale a Notarilor Publici. Comisia va funcţiona în cadrul prefecturii.

(2) Preşedintele comisiei prevăzute la alin. (1) este prefectul.

(3) În termenul prevăzut la alin. (1) se constituie, prin hotărâre a Guvernului, comisia centrală pentru aplicarea dispoziţiilor legii, care va funcţiona la Ministerul Finanţelor Publice.

(4) Comisia centrală este formată din 11 membri, dintre care: 3 reprezentanţi ai Ministerului Finanţelor Publice, un reprezentant al Ministerului Agriculturii, Alimentaţiei şi Pădurilor, un reprezentant al Ministerului Afacerilor Externe, un reprezentant al Ministerului Administraţiei Publice, un reprezentant al Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinţei, un reprezentant al Ministerului Justiţiei, un reprezentant al Arhivelor Naţionale şi 2 reprezentanţi ai Avocatului Poporului.

Art. 7 - (1) Comisiile judeţene şi a municipiului Bucureşti primesc, verifică şi rezolvă cererile de acordare a compensaţiilor. Hotărârile privind acordarea compensaţiilor se dau în termen de cel mult 6 luni de la primirea cererilor. Hotărârile se adoptă cu majoritatea voturilor membrilor comisiei şi se comunică comisiei centrale, spre validare, precum şi solicitantului.

(2) În termen de 15 zile de la comunicaer, solicitantul nemulţumit de hotărârea comisiei poate face contestaţie la comisia centrală.

(3) În termen de cel mult 60 de zile, comisia centrală va analiza contestațiile și va valida sau va invalida măsurile stabilite de comisiile județene și a municipiului București, admitând sau respingând, după caz, contestațiile ce i-au fost adresate. Hotărârea comisiei centrale se comunică solicitanților și direcțiilor generale ale finanțelor publice.

(4) Hotărârile comisiei centrale sunt supuse controlului judecătoresc, putând fi atacate, în termen de 30 de zile de la comunicare, la secția de contencios administrativ a tribunalului în raza căruia domiciliază solicitantul.

(5) Hotărârile pronunțate de tribunal sunt supuse recursului.

(6) În vederea soluționării cererilor, comisiile prevăzute la art. 6 pot solicita acte și informații oricăror instituții publice, persoane fizice și juridice.

(7) În cazul în care compensația este solicitată de mai mulți moștenitori ai aceleiași persoane, precum și atunci când după adoptarea hotărârii apar și alte persoane având vocație succesorală, raporturile dintre succesori privind compensația se soluționează potrivit dreptului comun.

Art. 8 - (1) Compensațiile acordate cetățenilor români îndreptățiți se suportă din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, iar plățile către persoanele fizice se asigură de către direcțiile generale ale finanțelor publice în raza cărora își au domiciliul beneficiarii.

(2) În termen de 60 de zile de la împlinirea termenului prevăzut la art. 4 alin. (1), în funcție de volumul compensațiilor ce urmează să se acorde, prin hotărâre a Guvernului se va stabili modalitatea de eșalonare a acordării compensațiilor. În cazul în care compensațiile se plătesc în anul în care au fost stabilite, acestea se acordă la nivelul la care au fost validate de comisia centrală, iar în situația în care se achită în anul următor, direcțiile generale ale finanțelor publice le actualizează în raport cu indicele de creștere a prețurilor de consum din ultima lună pentru care a fost publicat de către Institutul Național de Statistică înaintea plății, față de luna decembrie a anului anterior. Eșalonarea plăților nu poate depăși 2 ani consecutivi.

Art. 9 - (1) Pentru evaluarea terenurilor, construcțiilor și a recoltelor neculese de porumb, cartofi, cereale păioase și floarea-soarelui, inventarului agricol și a șeptelului, comisiile județene sau a municipiului București desemnează una sau mai multe comisii tehnice de specialitate, după caz, formate din trei membri specialiști în expertizări de construcții și evaluatori funciari și agricoli, desemnați din cadrul instituțiilor publice, al serviciilor publice descentralizate sau al consiliilor locale.

(2) Consiliile locale, instituțiile publice și serviciile publice descentralizate ale acestora sunt obligate să delege, la solicitarea comisiei județene sau a municipiului București, specialiști pentru efectuarea rapoartelor tehnice de evaluare a despăgubirilor.

(3) Rezultatul evaluării se consemnează într-un raport tehnic de evaluare semnat de toți membrii comisiei tehnice, care se înaintează comisiei județene sau a municipiului București

(4) Comisiile tehnice de evaluare sunt obligate să întocmească, să redacteze și să înainteze cu maximă celeritate rapoartele tehnice de evaluare.

(5) Fiecare membru al comisiei tehnice de evaluare beneficiază de o indemnizație, calculată în raport cu numărul de ore aferente întocmirii fiecărui raport, stabilită în lei/oră, pe bază de

deviz anexat la raportul tehnic de evaluare, aprobat de comisia județeană sau a municipiului București. Indemnizația brută orară se determină prin împărțirea sumei rezultate din aplicarea cotei de 20% asupra salariului brut lunar pentru funcția de secretar general de ministere la numărul de ore lucrătoare aferente fiecărei luni.

(6) Indemnizațiile prevăzute la alin. (5) se impozitează în conformitate cu reglementările în vigoare privind impunerea veniturilor persoanelor fizice.

(7) Indemnizațiile pentru membrii comisiilor tehnice sunt plătite de Ministerul finanțelor Publice, prin direcțiile generale ale finanțelor publice județene sau a municipiului București, din sumele prevăzute la capitolul "Alte acțiuni", subcapitolul "Despăgubiri civile, precum și cheltuieli judiciare și extrajudiciare derivate din acțiuni în reprezentarea intereselor statului, potrivit dispozițiilor legale".

Art. 10 Cererile adresate oricăror autorități publice, precum și acțiunile în justiție având ca obiect acordarea compensațiilor prevăzute de prezenta lege sunt scutite de orice taxe.

Art. 11 Dreptul la orice compensație pentru pagube suferite în urma strămutării, alungării, exilării sau deportării se stinge prin epuizarea prevederilor prevăzute de prezenta lege sau prin nesolicitarea compensațiilor în termenul prevăzut la art. 4.

Art. 12. Activitatea comisiilor prevăzute la art. 6 încetează la data finalizării tuturor cererilor depuse conform art. 4.

Art. 13 Ministerul Finanțelor Publice, împreună cu Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Justiției vor supune Guvernului, spre aprobare, în termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, normele metodologice cu privire la modul de lucru al comisiilor constituite conform art. 6, remunerarea membrilor comisiilor, gestionarea fondurilor prevăzute în bugetul de stat cu destinația de compensații, criteriile și modalitățile de stabilire a compensațiilor, precum și modalitățile de acordare a acțiunilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a).

Art. 14 Prezenta lege intră în vigoare în termen de 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din \_\_\_\_\_, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

Președintele Senatului  
Nicolae Văcăroiu

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din \_\_\_\_\_, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

Președintele Camerei Deputaților  
Valer Dorneanu